

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Joanna Friberg, regionplanerare
Datum: 2022-02-08, Diarienummer: 2021-00245

En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att godkänna föreliggande förslag till yttrande, daterat 2022-02-08.

Förbundsstyrelsen föreslås omedelbart justera denna protokollsparagraf.

Sammanfattning av ärendet

Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har i skrivelse från Regeringskansliet daterad 2021-11-25 beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss. Näringsdepartementet medger efter förfrågan förlängd svarstid till och med den 18 mars 2022.

GR:s yttrande utgår från ett regionalt planeringsperspektiv och ställningstaganden i Vattenförsörjningsplan för Göteborgsregionen, samt det regionala samarbetet inom vattenförsörjning i Göteborgsregionen.

Utredningen har tagit fram tydliga förslag på författningsändringar och ansvarsfördelning, som utifrån givna ramar och förutsättningar är relevanta och rimliga för implementering av EU:s dricksvattendirektiv och ett riskbaserat arbetssätt för vattenförsörjningen.

Direktivet som helhet ligger väl i linje med de regionala målen i Vattenförsörjningsplan för Göteborgsregionen. GR:s huvudsakliga synpunkter gäller det stora antal myndigheter med ansvar för olika delar av vattenförsörjningsfrågan, och den därmed påtagliga risken för stuprörsarbete.

GR lyfter i sin bedömning vikten av att samla frågorna till så få myndigheter som möjligt och att samordning av frågan mellan olika myndigheter blir central för ett lyckat och enkelt genomförande av dricksvattendirektivet i Sverige.

Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad behandlar ärendet 2022-02-24.

Beslutsunderlag

- En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet, SOU 2021:81, <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/10/sou-202181/>
- Vattenförsörjningsplan för Göteborgsregionen, 2020, <https://goteborgsregionen.se/styrande-dokument/2021-04-16-vattenforsorjningsplan-for-goteborgsregionen>



Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Joanna Friberg, regionplanerare
Datum: 2022-02-08, Diarienummer: 2021-00245

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Regeringen tillsatte 2020 års dricksvattenutredning för att utreda och föreslå hur EU:s nya dricksvattendirektiv EU 2020/2184 ska genomföras i svensk rätt. Utredningen har i betänkandet lämnat förslag till författningsändringar och vilka myndigheter som ska ansvara för de nya frågorna samt vilka befogenheter dessa ska ha. Utgångspunkt har varit att befintlig lagstiftning och myndighetsstruktur ska ligga till grund för utredningens förslag, och att nuvarande tillsyns- och kontrollverksamhet ska genomgå så få förändringar som möjligt.

Dricksvattendirektivet fastställer minimikrav för dricksvatten och åtgärder som måste vidtas för att följa kraven, samt krav på en förbättrad tillgång till dricksvatten. Det nya direktivet, som ersätter 1998 års dricksvattendirektiv, innebär nya krav på ett riskbaserat arbetssätt för dricksvattensäkerhet, bestämmelser för att minska vattenläckage, krav på material i kontakt med dricksvatten, samt ökade krav på information till allmänheten. Direktivet ställer också krav på rapportering till EU utifrån bestämmelserna.

Senast den 12 januari 2023 ska medlemsstaterna ha satt i kraft nödvändiga nationella bestämmelser för att införa EU:s dricksvattendirektiv.

Bedömning

Betänkandet ger en utförlig bild av vattenförsörjningen i Sverige, samt omfattningen av den lagstiftning och de myndigheter som reglerar den. Utredningen har tagit fram tydliga förslag på författningsändringar och ansvarsfördelning, som utifrån givna ramar och förutsättningar är relevanta och rimliga för implementering av dricksvattendirektivet och ett riskbaserat arbetssätt för vattenförsörjningen.

EU:s direktiv som helhet ligger väl i linje med de regionala målen i *Vattenförsörjningsplan för Göteborgsregionen*. GR har ett par övergripande kommentarer till betänkandet, samt synpunkter på några enskilda förslag, och väljer därför att endast lyfta dessa delar i yttrandet. I övriga frågor har GR inga synpunkter på betänkandet.

Övergripande

- Utifrån den av utredningen konstaterat stora floran av myndigheter med ansvar för olika delar av vattenförsörjningsfrågan, och den tidigare påpekade risken för stuprörsarbete av dessa (En trygg dricksvattenförsörjning, SOU 2016:32) vill GR lyfta vikten av samordning mellan myndigheterna. Detta gäller allmänt för en trygg dricksvattenförsörjning, och särskilt vid införandet av

dricksvattendirektivet, varför en av alla berörda myndigheter bör få ett samordningsansvar för implementeringen av direktivet.

- Många av de bestämmelser som avgör hur dricksvattendirektivet kommer tillämpas praktiskt återstår för de olika myndigheterna att föreskriva om. För att nå enhetlighet och enkelhet i tillämpningen är det viktigt med en tydlig linje i utgångspunkter och målsättningar för föreskrifterna, samt fortsatt samråd med lokala och regionala aktörer i arbetet med att ta fram föreskrifterna.

Riskbedömning för tillrinningsområden

- GR anser det inte önskvärt att vattenmyndigheterna, som inte i övrigt har något ansvar rörande dricksvattenförsörjning, ska utföra riskbedömning och besluta om riskhanteringsåtgärder för tillrinningsområden avseende uttagspunkter för dricksvatten. Det finns tillgång till mer relevant kompetens och möjlighet till samordning med andra vattenförsörjningsfrågor om länsstyrelserna får ansvar för detta uppdrag.
- Det är bra att Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Sveriges geologiska undersökning (SGU) båda får meddela föreskrifter om riskbedömning och riskhantering i tillrinningsområden. GR föreslår att samråd sker även med Boverket utifrån möjligheterna att använda fysisk planering som verktyg för att skydda vattenresurser och deras tillrinningsområden.

Råvattenkontroll

- Utredningen föreslår att Livsmedelsverket och SGU får i uppdrag att undersöka hur insamling och hantering av råvattendata ska gå till, samt möjligheter för tillgängliggörande av data mellan råvattenkontroll och miljöövervakning. Detta är ett bra förslag för att skapa helhetsbilder och motverka dubbelprovtagning. Det är därför viktigt att uppdraget för undersökningen inkluderar tillgängliggörandet av data åt båda håll, dvs att även data från miljöövervakning och recipientkontroll görs tillgänglig för vattenproducenter.

Vattenläckage

- Förslaget delar ansvaret för å ena sidan insamling av data samt bedömning av vattenläckagenivåer och å andra sidan att ta fram en eventuell handlingsplan för att minska läckagenivåer på två olika myndigheter, Livsmedelsverket respektive HaV. Livsmedelsverket har genom dricksvattenföreskrifterna delvis redan ansvar för frågor gällande distribution av dricksvatten, med krav på en distributionsanläggnings utformning, underhåll och skötsel, varför GR

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Joanna Friberg, regionplanerare
Datum: 2022-02-08, Diarienummer: 2021-00245

anser att det är bättre att lägga ansvaret för hela frågan om vattenläckage på Livsmedelsverket.

System för rapportering

- Verksamhetsutövarens rapportering ska enligt förslaget ske till centrala myndigheter. Samtidigt sker idag rapportering till lokala kontrollmyndigheter, som även i fortsättningen behöver få in uppgifterna för kontroll enligt dricksvattendirektivet. Det blir därför viktigt att skapa strukturerade system för att undvika dubbelrapportering och risk för missar eller felaktig rapportering. GR föreslår att en samordnande myndighet får i uppgift att utveckla ett sådant rapporteringssystem.

Informationsutbyte och sekretess

- Frågan om sekretess vad gäller uppgifter om dricksvattenförsörjningen är viktig för civil beredskap. I utredningen finns i vissa fall en otydlighet gällande olika aktörers ansvar för bedömning av vad som är känsliga uppgifter i hantering av data. GR anser att dessa frågor behöver förtydligas och dessutom samordnas med lokala, regionala och nationella myndigheter med ansvar för civil beredskap.

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Maria Sigroth
Avdelningschef

Skickas till

Lämnas remissvar senast den 18 mars i två versioner, Word-fil samt pdf med *Göteborgsregionen* angivet i dokumentnamnet, per e-post märkt *N2021/02620 Göteborgsregionen* till n.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till anders.wannberg@regeringskansliet.se.